

گفت‌وگو با برگزیدگان نوزدهمین جشنواره ابن‌سینا

روابط عمومی دانشگاه در پایان نوزدهمین جشنواره ابن‌سینا با برگزیدگان بخش‌های مختلف گفت‌وگو کرده که از این شماره به بعد این مصاحبه‌ها به تدریج منتشر خواهد شد.

با رعایت اخلاق در پژوهش، می‌توان بهترین افتخارات را کسب کرد

روابط عمومی دانشگاه با دکتر زاهد حسین‌خان، برگزیده بخش کتاب تألیفی در نوزدهمین جشنواره ابن‌سینا گفت‌وگو کرد.

آقای دکتر در ابتدا خودتان را معرفی کنید.

دکتر زاهد حسین‌خان، استاد گروه بیهوشی و مراقبت‌های ویژه و فلوشیپ ICU هستم. متأهل و دارای دو فرزند هستم ۲۹ سال است در بیمارستان امام خمینی دانشگاه علوم پزشکی تهران خدمت می‌کنم و از سال ۱۳۸۲ به درجه استادی رسیده‌ام.

آقای دکتر در مورد کتاب خود که در جشنواره ابن‌سینا برگزیده شده توضیح مختصری دهید.

کتاب جدید این‌جانب با عنوان 'Challenging topics in neuroanesthesia and neurocritical care' در سال ۲۰۱۷ توسط شرکت بین‌المللی Springer آلمان منتشر و در جشنواره ابن‌سینا حائز رتبه برتر شده است. این کتاب منحصر به فرد

در دنیا نمونه‌ای ندارد و حاصل سه سال تلاش شبانه‌روزی من است. در زمان نگارش این کتاب به یک بیماری مبتلا شدم و عمل جراحی سنگینی بر روی من انجام شد، ولی با کمک خدا و با همراهی و بردباری همسر فداکار و فرزندانم توانستم نگارش این کتاب را به اتمام برسانم. نقش همسر در ایجاد محیطی مناسب برای نیل به این مهم، قابل تقدیر است. برای نوشتن یک کتاب مطرح در سطح بین‌المللی، باید شناخت کاملی از نویسنده وجود داشته باشد و شرکت منتشرکننده نیز نیاز به اشراف کامل به کارهای قبلی نویسنده و کتاب مورد نظر دارد. خوشبختانه انتشارات Springer در سال ۲۰۱۴ کتاب قبلی بنده را تحت عنوان 'Airway Management' اداره راه هوایی منتشر کرده بود.

پدرم همواره به من تأکید می‌کرد که باید علاوه بر چاپ مقالات، به نگارش کتاب نیز بپردازم و کلام پدرم در تشویق من به نوشتن کتاب نقش بسزایی داشت... از طرفی در ایران به دلیل عدم رعایت قوانین رانندگی و سایر علل، تعداد بسیاری از مراجعین مراکز درمانی را افرادی تشکیل می‌دهند که بر اثر تصادف و حوادثی از این قبیل مراجعه می‌کنند و تعداد ضربه‌های مغزی و نخاعی در کشور ما در دنیا مقام نخست را دارد. بعضی از آن‌ها بر اثر ضایعه مغزی یا نخاعی فوت می‌کنند و بعضی دیگر نیاز به جراحی‌های متعدد دارند. من در این زمینه فعالیت‌های تحقیقاتی بسیاری داشتم، لذا برای اولین بار در سال ۱۳۷۰ کتاب 'Head injuries, pathophysiology and management' را به زبان انگلیسی توسط انتشارات جهاد دانشگاهی دانشگاه علوم پزشکی تهران در ایران به چاپ رساندم و در سال ۱۳۹۴ نیز با همکاری دکتر شهرام صمدی، دانشیار بیهوشی دانشگاه علوم پزشکی تهران، کتاب 'The First Textbook Of Neuroanesthesia and Neurocritical Care' را به رشته تحریر درآوردم که جزو منابع آزمون فلوشیپ نوروانستزی است.

به نظر شما جشنواره ابن‌سینا چه در تأثیری در محققان و نویسندگان برتر دانشگاه دارد؟

ابن‌سینا نابع‌های بوده که به علوم بسیاری اشراف داشته و کتاب قانون در طب وی در دانشگاه‌های اروپا به‌عنوان کتاب مرجع شناخته شده است. جشنواره ابن‌سینا انگیزه‌ای قوی برای محققین

دکتر رسول دیناروند استاد فارماسیوتیکسی دانشکده داروسازی هستم و به‌عنوان پژوهشگر برتر دانشگاه در جشنواره ابن‌سینا سال ۹۶ معرفی شده‌ام.

بفرمایید چه تعداد مقاله دارید و تحقیقاتتان بیشتر در چه زمینه‌ای است؟

نزدیک به ۳۰۰ مقاله در مجلات معتبر بین‌المللی منتشر کرده‌ام. همچنین دارای اچ‌ایندکس ۴۴ هستم. عمده فعالیت‌های پژوهشی‌ام در حوزه فرمولاسیون و تهیه سامانه‌های دارورسانی نوین متمرکز بوده است. در ۱۵ سال اخیر هم با تأسیس مرکز تحقیقات نانوفناوری دانشگاه به همراه تعدادی از همکاران در زمینه تهیه نانوداروهای هدفمند و هوشمند بخصوص در زمینه درمان سرطان تحقیق کرده‌ایم و در این سال‌ها حدود ۸۰ درصد مقالات علمی ما در این حوزه منتشر شده است. البته فعالیت پژوهشی‌مان صرفاً چاپ مقاله نبوده است. سه شرکت دانش‌بنیان توسط دانشجویان و محققان این مرکز تأسیس شده و حتی برخی از داروهای تولیدی این شرکت‌های دانش‌بنیان هم‌اکنون وارد بازار شده است و مهم‌تر از آن، توانسته‌اند در مدت کوتاه فعالیت خود صادرات هم داشته باشند. در واقع فعالیت‌های ما در این مرکز در جهت پاسخ به نیازهای کشور متمرکز شده و نتیجه داده است.

شما در کنار پژوهش فعالیت‌های اجرایی هم داشتید کمی در این مورد توضیح دهید؟

علاوه بر فعالیت علمی و تحقیقاتی در طول این ۲۵-۲۶ سالی که هیئت علمی دانشکده داروسازی هستم؛ کارهای اجرایی هم در سطح دانشگاه و وزارت بهداشت داشته‌ام. در دوره وزارت دکتر لنکرانی (۸۸-۸۴) و دکتر هاشمی (۹۶-۹۲)، معاونت غذا و داروی را به عهده داشته‌ام و در چند دوره مشاور وزیر بوده‌ام. همچنین در صنعت داروسازی فعالیت داشته‌ام. یک دوره ۴ ساله هم رئیس دانشکده داروسازی تهران بوده‌ام. در حال حاضر مسئولیت اجرایی خاصی ندارم و خوشبختانه در دانشکده داروسازی تمام‌وقت مشغول هستم.

عوامل موفقیت خود را در چه می‌دانید و چه توصیه‌ای به پژوهشگران جوان دارید؟

و پژوهشگران دانشگاه ایجاد می‌کند. دانشگاه علوم پزشکی تهران در سطح کشور و منطقه دانشگاه مطرحی است و جوایز آن نیز می‌تواند صد در صد برای اساتید و دانشجویان آن کمک‌کننده باشد. من چند سال پیش هم در جشنواره ابن‌سینا به‌عنوان آموزشگر برتر انتخاب شدم. خداوند به یک فرد همه نعمت‌ها را باهم نمی‌دهد، به بعضی‌ها ثروت، به بعضی‌ها اولاد و ... می‌دهد. به ما هم موهبتی به نام علم داده که به بشریت خدمت کنیم.

چه صحبتی برای همکاران یا دانشجویانتان دارید؟

من با سفر به کشورهای مختلف و آشنایی با محققین و پژوهشگران بسیار، به این نتیجه رسیده‌ام که هیچ پژوهشگری در هیچ جای دنیا با کپی کردن مقالات موفق نشده است و این را به‌تمامی دانشجویان و رزیدنت‌ها هم تأکید می‌کنم که فقط از آموخته‌های خود استفاده کنند و به ایشان اطمینان می‌دهم که با رعایت اخلاق در پژوهش، بهترین افتخارات را کسب خواهند کرد.

دستیابی به موفقیت، حاصل تلاش، پشتکار و کار گروهی است

دکتر رسول دیناروند برگزیده نوزدهمین جشنواره ابن‌سینا، مهم‌ترین عامل موفقیت را تلاش، پشتکار و کار تیمی دانست و تأکید کرد موفقیت افراد بدون این عوامل، تصادفی و زودگذر است.

خودتان را معرفی کنید و بفرمایید در چه حیطه‌ای برگزیده شدید؟

علاقه‌های درونی و پشتکار فردی در انجام پژوهش بسیار مهم است

روابط عمومی دانشگاه در ادامه گفت‌وگو با برگزیدگان نوزدهمین جشنواره ابن‌سینا با دکتر اکرم پور شمس‌آبادی مصاحبه کرد. جشنواره ابن‌سینا هر ساله به‌منظور پاسداشت اساتید، محققین و پژوهشگران در حوزه آموزش و پژوهش، در نیمه بهمن‌ماه و به نشانه سالروز تأسیس دانشکده پزشکی (۱۵ بهمن سال ۱۳۱۳) در تالار ابن‌سینای دانشکده پزشکی برگزار می‌شود. با دکتر اکرم پور شمس‌آبادی پژوهشگر برتر نوزدهمین جشنواره ابن‌سینا گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

خانم دکتر ضمن معرفی خود بفرمایید در چه حیطه‌ای حائز رتبه شده‌اید؟

از برگزارکنندگان این جشنواره و دانشگاه علوم پزشکی تهران که افتخار عضویت در آن را دارم تشکر می‌کنم. دکتر اکرم پور شمس‌آبادی هستم که در نوزدهمین جشنواره ابن‌سینا در حیطه‌ی پژوهشگر برتر بالینی برگزیده‌شده‌ام. از دوران دانشجویی به تحقیق علاقه داشتم البته امکانات الآن خیلی بهتر است. وقتی در سال آخر تخصص بودم در مورد ترک سیگار با سازمان بهداشت جهانی همکاری کردم.

خانم دکتر در مورد تعداد مقالات و آچ ایندکس آن‌ها توضیح دهید؟ آچ ایندکس اسکوپوس مقالات من ۲۸ و گوگل اسکولار ۳۳ است. در حدود ۱۴۸ مقاله دارم.

تلاش است که به نتیجه می‌رسد. ممکن است افرادی به‌صورت تصادفی موفقیت‌هایی به دست آوردند ولی واقعیت این است که باید تلاش کرد. آنچه شاید به زندگی شخصی و خانوادگی خودم هم آسیب‌زده باشد اینکه همیشه به‌اندازه دو نفر کار کرده‌ام چراکه در کنار فعالیت آکادمیک اغلب مسئولیت اجرایی هم داشتم. من فکر می‌کنم در طول این ۲۵ سال به‌اندازه ۴۰-۵۰ سال و یا به عبارتی روزی ۱۴-۱۵ ساعت کار کرده‌ام. البته در طول این سال‌ها همکاران خیلی خوبی هم داشتم. بخصوص دانشجویان خیلی خوبی داشتم. همچنین لازم است از کمک‌های همسر هم که ایشان هم استاد دانشکده و همکارم هستند تشکر کنم. در واقع هیچ‌گاه یک نفر به‌تنهایی نمی‌تواند به موفقیت دست پیدا کند. موفقیت محصول تلاش، پشتکار و کار تیمی منسجم است.

به‌عنوان سؤال پایانی جشنواره ابن‌سینا را چطور ارزیابی می‌کنید؟

دانشگاه علوم پزشکی تهران به‌عنوان پیشگام و نماد آموزش علوم پزشکی کشور در عرصه ملی و حتی جهانی شناخته‌شده و معتبر است لذا باید دستاوردها و افراد شاخص آن معرفی شوند. در دانشگاه سالیانه افراد برتر حوزه‌های مختلف آموزشی و پژوهشی معرفی می‌شوند و باگذشت زمان این کار حرفه‌ای‌تر و جدی‌تر شده است. من فکر می‌کنم برگزاری جشنواره کار ارزشمندی است و حتماً باید تداوم پیدا کند چراکه معرفی افراد برتر و نمونه، تشویقی است برای سایرین که بیشتر تلاش کنند. دانشگاه علوم پزشکی تهران باید فراتر از آنچه هست بدرخشد. ما فقط مأموریت ملی نداریم بلکه باید در سطح جهانی به رقابت بپردازیم و در مرزهای دانش حرکت کنیم. در مسیر علمی گام برداریم که منجر به تولید ثروت و ایجاد اشتغال شود. خوشحالم از اینکه بخشی از کارهایی که انجام داده‌ایم در مسیر اشتغال و رفع نیازهای ملی و درخشش در سطح بین‌المللی بوده است. به‌هر حال مقالات معتبر و کارهایی که صورت می‌گیرد افتخاری است برای این کشور و خوشحالم که در دانشگاه علوم پزشکی تهران وظایفم را به‌خوبی انجام می‌دهم.

لطفاً خودتان را معرفی کنید و بفرمایید در چه حیطه‌ای برگزیده شدید؟

دکتر محمد مهدوی فارغ‌التحصیل رشته شیمی دارویی دانشکده داروسازی و عضو هیئت‌علمی پژوهشگاه غدد و متابولیسم هستم و در جشنواره ابن‌سینا به‌عنوان پژوهشگر جوان برگزیده شدم.

تحقیقاتتان بیشتر در چه زمینه‌ای است و تاکنون چند مقاله منتشر کرده‌اید؟

تاکنون ۱۴۵ مقاله منتشر کرده‌ام و اچ‌ایندکس ۲۱ است. هدف اصلی تحقیقاتم طراحی داروهای جدید برای درمان بیماری‌هایی است که امروزه جوامع بیشتری با آن سروکار دارند. بیماری‌هایی مانند دیابت، سرطان و آلزایمر که سالانه کشورها را متحمل هزینه‌های درمانی سنگین می‌کند و اغلب داروهای کاملاً مؤثر برای درمان آن‌ها وجود ندارد. همچنین در حال تأسیس یک شرکت دانش‌بنیان هستیم تا داروهایی که از خارج وارد می‌شوند را در کشور تولید کنیم.

چه توصیه‌ای به دانشجویانی که می‌خواهند به‌تازگی وارد عرصه پژوهش شوند دارید؟

توصیه‌ای من به دانشجویانی که وارد کار تحقیقاتی می‌شوند این است که در برای رسیدن به هدف و نتیجه عجله نکنند. کار تحقیقاتی که حداقل ۵ بار در آن شکست نباشد هیچ ارزشی ندارد چون وقتی انسان در کار تحقیقاتی خبره می‌شود که شکست بخورد و بتواند با کمک جستجو در اینترنت و ژورنال‌ها آن مشکل را حل کند، من معتقدم بزرگ‌ترین علت بی‌کاری در جامعه ما باسواد نبودن نسبت زیادی از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی است. پس به دانشجویان توصیه می‌کنم در این دوران دانشجویی وقت خود را بهبود در فضای مجازی و یا گردش و تفریح تلف نکنند چون این دوران مهم‌ترین دوران زندگی انسان برای یادگیری است و بعداً این دوران دیگر زمانی نیست که انسان بخواهد مطالب جدیدی را یاد بگیرد.

به‌عنوان سؤال پایانی جشنواره ابن‌سینا را چطور ارزیابی می‌کنید؟

اولین باری است که در جشنواره برگزیده شدم چون به‌تازگی هیئت‌علمی شدم این جشنواره ارزشمندی است چراکه محققان جوان را مورد تشویق قرار می‌دهد. من فکر می‌کنم جشنواره‌هایی مانند ابن‌سینا به دلیل حس رقابت خوبی که در محققان ایجاد می‌کند می‌تواند به پیشرفت و تعالی کشور عزیزمان کمک کند.

آیا فعالیت اجرایی هم داشته‌اید؟

پنج سال معاون پژوهشی مرکز تحقیقات گوارش و کبد وهم‌زمان معاون پژوهشی گروه داخلی بودم.

خانم دکتر نقش جشنواره ابن‌سینا را در شناسایی پژوهشگران برتر چگونه ارزیابی می‌کنید؟

فکر می‌کنم هر موسسه یا دانشگاهی در کنار فعالیت‌های کشوری مثل جشنواره رازی، برای دانشگاه خود نیز باید فعالیت‌های این‌چنینی داشته باشند که گام ارزشمندی است. این جشنواره کمک می‌کند که دوستان و همکارانمان را در گروه‌های دیگر برای داشتن کارهای مرتبط و فراگیر شناسایی کنیم.

و سخن پایانی؟

در پایان اگر از من بپرسند که چگونه می‌شود یک پژوهشگر شد؟ خواهیم گفت، علاقه‌های درونی و پشتکار فردی در انجام این کار بسیار مهم است. دانشگاه‌ها باید پژوهشگران خود را شناسایی کنند و امکانات خوبی در اختیار آن‌ها بگذارند.

محققتی در تحقیقات خبره می‌شود که شکست را تجربه کرده باشد

دکتر محمد مهدوی برگزیده نوزدهمین جشنواره ابن‌سینا از ساخت داروهای جدید برای درمان دیابت، آلزایمر و سرطان خبر داد.

